

Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю  
Черкаської обласної державної адміністрації

Комунальний заклад «Обласна універсальна  
наукова бібліотека імені Тараса Шевченка»  
Черкаської обласної ради

# **Література про Черкаську область**

за IV квартал 2019 року

Бібліографічний покажчик

Черкаси 2020

УДК 016:908] (477.46)  
Л64

Укладачка                    Л. Т. Демченко

Редакторка                 В. К. Величко

Л64         **Література** про Черкаську область за IV квартал 2019 року : бібліогр. покажч. / Департамент культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкас. облдержадмін., Комунал. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради ; [уклад. Л. Т. Демченко]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2020. – 40 с.

Покажчик «Література про Черкаську область» виходить щоквартально. Включає описи краєзнавчих книг та найважливіших статей з періодичних видань.

Видання призначене для бібліотечних працівників, краєзнавців, педагогів, студентів.

УДК 016:908] (477.46)

© Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка», 2020

## Від укладача

Черкаська обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка видає поточний бібліографічний покажчик «Література про Черкаську область» з 1959 року.

Він виходить випусками щоквартально. Включає описи книг та найважливіших статей з періодичних видань. Вони систематизовані за розділами, які відображають основні питання краєзнавства.

В межах розділів література подана в логічній послідовності, частково анотована.

Бібліографічний покажчик розрахований на бібліотечних працівників, краєзнавців, педагогів, студентів.

## ЗАГАЛЬНІ ПРАЦІ ПРО ОБЛАСТЬ. МІСТА І СЕЛА КРАЮ. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ

**855. Писарева, Н.** Містична Черкащина : де можна набратися сил, а де побачити привида / Наталя Писарева // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 16 жовт. (№ 42). – С. 7.

**856. Стасів, Т.** Гельмязів – приклад успішного соціального розвитку : [с. Гельмязів Золотоніс. р-ну] / Тетяна Стасів // Земля батьків. – 2019. – Жовт. (№ 82). – С. 5.

**857. Калиновська, Т.** Чотири чи п'ять повітів : експерти дискутують щодо районного поділу Черкащини [з історії та сьогодення адміністр.-територ. поділу Черкас. обл.] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 20 листоп. (№ 50). – С. 7.

### Краєзнавство. Пам'ятки історії і культури. Історико-культурні заповідники

**858. Обласній організації краєзнавців – 30!** // Черкас. край. – 2019. – 25 груд. (№ 55). – С. 6.

**859. Президент присвоїв почесні звання :** [«Заслужений працівник культури України» – голові Черкас. обл. орг. НСКУ, проф. В. М. Мельниченку] // Черкас. край. – 2019. – 4 груд. (№ 52). – С. 3.

**860. Гук, А. І.** Створення та діяльність видання «Краєзнавець Черкащини» / А. І. Гук // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.]; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 130–132.

**861. Бондаренко, Н. В.** Черкащина у вирі відродження краєзнавчого руху в Україні наприкінці ХХ століття / Н. В. Бондаренко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.]; [упоряд.

В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 127–129.

**862. Мілін, О. В.** Краєзнавство на Черкащині наприкінці ХХ–на початку ХХІ ст. : коротка характеристика / О. В. Мілін // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали ІІ-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 138–141.

**863. Чос, В. Г.** Моє краєзнавство / В. Г. Чос // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали ІІ-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 142–146.

**864. Щербатюк, В.** Сьогодні маємо максимально зосередити зусилля на вихованні патріотизму та збереження історичної пам'яті : (до 20-річчя Лисян. район. орг. «Витоки» Нац. спілки краєзнавців України та журн. «Добридень») / В. Щербатюк // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 3–7.

\* \* \*

**865. Перепелиця, А. І.** Отець Олексій Єримович – священик, археолог, дослідник старожитностей Чигиринщини (1873–1937 рр.) // Перепелиця А. І. Православні святині Чигиринщини. – Черкаси, 2013.– С. 140–152.

**866. Березовський, О.** Пам'яті краєзнавця, волонтера і громадського діяча Романа Валерійовича Павленка : [уродженець с. Бужанка Лисян. р-ну] / О. Березовський // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 66.

**867. Дяглюк, О.** Знавець рідного краю : [Володимир Чос, житель м. Городище] / Ольга Дяглюк // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 73–75.

\* \* \*

**868. Мельниченко, В. М.** Зародження системної роботи з досліджень історії та історико-культурних пам'яток Черкащини / В. М. Мельниченко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 110–114.

**869. Писарева, Н.** Старовинна Черкащина : три палаци, що дожили до наших днів : [палац Даховських у с. Леськове Монастирищен. р-ну, палац графа Шувалова у м. Тальне, палац Лопухіних у м. Корсунь-Шевченківський] / Наталя Писарева // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 13 листоп. (№ 46). – С. 7.

**870. Ветров, О.** Садибно-парковий комплекс поміщиків Давидових у Кам'янці як осередок художньої культури кінця XVIII–початку XX століття / О. Ветров // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 78–90.

**871. Задорожний, М. П.** Мандрівка старовинним парком у Корсунь-Шевченківському : [палац. комплекс Понятовських-Лопухіних] / М. П. Задорожний // Географія та економіка в рід. шк. – 2019. – № 9. – С. 44–48.

\* \* \*

**872. Шмиголь, Л. О.** Документи цивільно-правового характеру кінця XIX–початку XX століття з фондів НІКЗ «Чигирин» / Л. О. Шмиголь // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд.

В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 71–77.

**873. Онлайн база артефактів трипільської культури стане доступною завдяки підтримці обласного бюджету :** [Держ. іст.-культур. заповідник «Трипільська культура» у с. Легедзине Тальнів. р-ну] / [за інформацією виконкому Черкас. обл. ради] // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 3.

**874. Чорна, С.** Відкритий онлайн-ресурс артефактів трипільської культури презентували у Легедзиному / Світлана Чорна // Голос України. – 2019. – 9 листоп. (№ 215). – С. 5.

**875. Чупак, Т. П.** Реалізація грантового проекту в інноваційній діяльності музейного закладу : (з досвіду роботи Кам'ян. держ. іст.-культур. заповідника) / Т. П. Чупак // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 23–26.

## АРХЕОЛОГІЯ. ЕТНОГРАФІЯ

**876. Шульженко, Т. М.** Пам'ятки археології Чигиринщини в контексті розвитку археологічної науки в Україні I половини XIX–початку XX ст. / Т. М. Шульженко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 115–122.

**877. Писарева, Н.** Де на Черкащині за легендою можна знайти скарби / Наталя Писарева // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 7.

**878. Бондаренко, Г.** Канів : етнокультурний ресурс : [історико-культур. спадщина м. Канів] / Бондаренко Галина // Народна творчість та етнологія. – 2019. – № 4. – С. 115–118.

**879. Пугач, Н. О.** Орнаментальна символіка рушників з експозиції історичного музею Кам'янського державного історико-культурного заповідника / Н. О. Пугач // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.]; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 63–70.

## ІСТОРІЯ

### Історія краю до 1917 р.

**880. Ялинський, П.** Власники Лисянських земель кінця XVI–початку XVIII століть : [зокрема, про Я. Даниловича, С. Даниловича, С. Даниловича, М. Остророга, С. Калиновського, К. Виговського, Я. Яблоновського] / П. Ялинський // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 45–48.

**881. Березовський, О.** Особливості надання Магдебурзького права містечку Лисянка у 1622 році / О. Березовський // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 49–51.

**882. Захарченко, П.** Договір Богдана Хмельницького з Московією 1654 року : роздуми українського юриста / П. Захарченко // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 51–53.

**883. Щербатюк, О. В.** «Колективна біографія» козацько-гайдамацьких ватажків Правобережної України початку XVIII ст.–1769 року / Олена Щербатюк ; Нац. спілка краєзнавців України, Черкас. обл. орг. НСКУ, Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. ін-т історії і філології. – Київ : Фенікс, 2019. – 71 с. : іл. – Бібліогр.: с. 64–71. – Показч. імен: с. 80–81. – Показч. насел. пунктів: с. 62–63.



**884. Щербатюк, О.** Спростування факту жорстокої розправи гайдамаків, очолюваних Максимом Залізнякам, у Лисянці в червні 1768 року / Олена Щербатюк // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 21–22.

**885. Чухліб, Т.** Гайдамацький рух та його переосмислення : [про нові дослідження Коліївщини] / Т. Чухліб // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 18–21.

### **Черкащина у 1918–1931 рр.**

**886. Щербатюк, В.** Звенигородське збройне повстання : спростування вимислів : [1918 р.] / В. Щербатюк // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 53–58.

**887. Козоріз, В. П.** «Драбівська справа», її причини та наслідки. Трагічні 1930-ті роки // Козоріз В. П. Драбів і Драбівщина : нариси з історії рідного краю. – Черкаси, 2019. – С. 431–506.

**888. Калиновська, Т.** Меморіал на полі : на околиці Берестівця увіковічили місце, де 90 років тому сталіністи знищили хутір : [історія хутора Михайлівка (поблизу с. Берестівець Уман. р-ну), що зазнав репресій у 1930 р.] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 2 жовт. (№ 43). – С. 7.

### **Голодомор 1932–1933 рр.**

**889. Осипенко, О.** Сумні жнива – вічна пересторога : живі свідки геноциду тридцятих років добре пам'ятають злочини комуніст. режиму [на Городищині] / Ольга Осипенко // Уряд. кур'єр. – 2019. – 23 листоп. (№ 226). – С. 6.

**890. Осипенко, О.** Чому нам потрібна власна держава... : три історії очевидців Голодомору : [жителів сіл Городищен. р-ну] / Ольга Осипенко // День. – 2019. – 29-30 листоп. (№ 220/221). – С. 13.

**891. Осипенко, О.** Смертельний ужинок «великої дружби» : [спогади жителів Городищен. р-ну про Голодомор] / Ольга Осипенко // Сіл. вісті. – 2019. – 22 листоп. (№ 91). – С. 2.

**892. Гавришкевич, В.** Від душ спасених : [про Я. Дробота, колиш. голову колгоспу «Незаможник», у с. Великий Хутір Драбів. р-ну, який у 1932–1933 рр. рятував від Голодомору односельців] / Валентина Гавришкевич // Черкас. край. – 2019. – 27 листоп. (№ 51). – С. 6.

**893. Орел, А.** Прив'язали до дверей і нацькували вівчарок. Собаки його розірвали : [про голову колгоспу у с. Великий Хутір Драбів. р-ну Якова Дробота] / Анна Орел // Країна. – 2019. – № 45. – С. 30–31.

**894. Демчук, М.** Трагедія голодомору в селах Боярка, Харченків, Порадівка, Брідок : [Лисян. р-н] / М. Демчук // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 33–34.

**895. Корунець, І.** Нічого жажливішого я у своєму житті не переживав... : (розповідь професора Ілька Корунця про Голодомор 1932–1933 років переказує радіо Свобода) : [І. Корунець, уродженець с. Семенівка Лисян. р-ну] / до друку подав Микола Демчук, наук. ред. Володимира Щербатюка // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 31–32.

**896. Потапенко, А.** Голодомор – велика рукотворна біда українського народу, але завдяки людяності, доброті та порядності місцевих керівників були села, де уникали голодної смерті : [про спогади М. Н. Ляскоронської, жительки с. Погибляк Лисян. р-ну] / Алла Потапенко // Черкас. край. – 2019. – 18 груд. (№ 54). – С. 8.

## Друга половина XX ст.–XXI ст.

**897. Нікілев, О. Ф.** Українське село часів пізнього сталінізму та хрущовської «відлиги» : монографія / О. Ф. Нікілев ; Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро : Ліра, 2018. – 352 с.

*Черкас. обл. – див. Геогр. покажч. : с. 348–351.*

**898. У мережі оприлюднили знімки Черкас першої повосної весни 1946 року** / з мережі фейсбук, за публікацією Черкас. обл. краєзнав. музею // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 6 листоп. (№ 45). – С. 7.

**899. Дереча, Л.** Краса і біль України : історія затоплених сіл Канівського водосховища / Людмила Дереча // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2019. – № 12 (929). – С. 22–37.

**900. Десятніков, І. В.** Черкаська обласна картка споживача 1991 року : [купони та талони] / І. В. Десятніков // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 58–62.

**901. Діженко, В. С.** Основні події в Лисянці та Лисянському районі : [2016–2019 рр.] / В. С. Діженко // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 67–72.

### **Історія міст і сіл Черкащини**

**902. Страшевич, В. Б.** Черкаси за межами століть : іст.-краєзн. нариси / В. Б. Страшевич. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 431 с. : іл. – Бібліогр.: с. 411–431.

**903. Страшевич, В.** Легенди Чорного яру : [про місцевість у м. Черкаси] / з кн. «Черкаси за межами століть» В. Страшевича // Черкас. край. – 2019. – 6 листоп. (№ 48). – С. 7.

**904. Юхно, Б.** Індустріальні маршрути : [«закинуті» пром. об'єкти м. Черкаси : рафінад. з-д, башта Шухова, ЧЗТА] / Борис Юхно // Акцент. – 2019. – 30 окт. (№ 44). – С. 12.

**905. Юхно, Б.** Товари – народу! : що в давнину вироблялося у Черкасах : [кошики, гудзики, кава, лозові меблі, цукерки, валянки, ліки, (1900–1970 рр.)] / Борис Юхно // Вечірні Черкаси. – 2019. – 27 листоп. (№ 48). – С. 12.

**906. Як колись книжки купували** : [книжк. магазини у м. Черкаси у 1980–2019 рр.] // Акцент. – 2019. – 30 окт. (№ 44). – С. 12.

**907. 30 років тому у Черкасах уперше публічно оцінювали дівочу вроду** : [фотоконкурс «Красуня-черкащанка-88» у газ. «Молодь Черкащини» у 1988 р.] // Акцент. – 2019. – 16 окт. (№ 42). – С. 12.

**908. Цікавинки про міські ялинки** : [з історії новорічних ялинок у м. Черкаси, 1950–2018 рр.] // Акцент. – 2019. – 4 дек. (№ 49). – С. 12.

**909. Чос, В. Г.** Невідома Городищина / Володимир Чос. – Городище : Ред. рай. газ. «Вісник Городищини», 2019. – 79 с. : іл. – Бібліогр.: с. 78.

**910. Чос, В.** Кохана Вільшана : [з історії с. Вільшана Городищен. р-ну] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 24–27.

**911. Чос, В.** Орловецькі млини : [з історії с. Орловець Городищен. р-ну] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 52–55.

**912. Чос, В.** Старосільський бунт : [1862 р.] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 62–64.

**913. Чос, В.** Цвіткове й паротяг : [сел. Цвіткове Городищен. р-ну народилося завдяки залізниці] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 71–72.

**914. Чос, В.** Хлистунівський кар'єр : [с. Хлистунівка Городищен. р-ну] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 69–70.

**915. Козоріз, В. П.** Драбів і Драбівщина : нариси з історії рідного краю : 330-й річниці Драбова присвяч. / В. П. Козоріз ; [редрада : Козоріз В. П. (голова) та ін.]. – Черкаси : Вертикаль, 2019. – 563 с., [8] с. іл. : іл. – Містить бібліогр. – Ім. покажч.: с. 554–563.

**916. Бурій, В. М.** Вулиці міста Ватутіне та села Скаливатка / Валерій Бурій. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 29, [1] с. – Бібліогр.: с. 22, 24–25. – Хронол. покажч.: с. 26–30.

**917. Голиш, Г.** Володимир Шаповал став почесним громадянином села Благодатне : [В. Шаповал, колиш. голова СТОВ «Чапаєвське», житель с. Благодатне Золотоніс. р-ну] / Григорій Голиш // Черкас. край. – 2019. – 9 жовт. (№ 44). – С. 7.

**918. Місто на скелястих берегах Тясмину** : іст. нарис : [370-річчю заснування м. Кам'янки присвяч.] / О. Г. Шамрай, Г. М. Таран, Т. П. Чупак [та ін.]. – [3-тє вид.]. – Черкаси : Вертикаль, 2019. – 299 с., [16] с. іл. : іл. – Містить бібліогр.

**919. Ляшко, Ю. Ю.** Лещенко Федір Назарович – комендант міста Кам'янки 20-х років ХХ століття / Ю. Ю. Ляшко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р.

/ Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 256–258.

**920. Канів – місто-красень на Дніпрі** / [Ренькас І. О., Коломієць В. В., Москалець М. В. та ін.]. – Черкаси : Бізнес-стиль, 2015. – 90, [1] с. : іл.

**921. Лісова, Л.** Столиця Холодного Яру відсвяткувала своє 390-річчя : [с. Мельники Чигирин. р-ну] / Лідія Лісова // Голос України. – 2019. – 8 жовт. (№ 192). – С. 7.

**922. Вальчиківська, К.** «Ми їхали до Матусова з бажанням творити красу!» : [про архітектур. забудову с. Матусів Шполян. р-ну] / Катерина Вальчиківська // Черкас. край. – 2019. – 16 жовт. (№ 45). – С. 6.

### **Громадсько-політичні, історичні та військові діячі, імена яких пов'язані з краєм**

**923. Булавін, О.** Розвідники Черкащини : люди і долі : [нариси] / Олександр Булавін. – Луцьк : [б. в.], 2017. – 102 с. : іл. – Бібліогр.: с. 100–101.

*Нариси про розвідників, імена яких пов'язані з Черкащиною: Г. П'ятова, Г. Штерна, С. Урицького, О. Барміна, К. Дерев'янка, І. Смешка та ін.*

**924. Чос, В.** Герої Крут Городищини : [1918 р. Ю. Тригуб та ін.] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 65–66.

\* \* \*

**925. Чос, В.** Суперагент із Валяви : [О. Г. Бармін (1899–1987), уродженець с. Валява Городищен. р-ну] / В. Чос // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 19–22.

**926. Козоріз, В. П.** Михайло Іванович Білінський – морський міністр Української Народної Республіки // Козоріз В. П. Дрбів і Дрбівщина : нариси з історії рідного краю. – Черкаси, 2019. – С. 425–430.

**927. Чос, В.** Ксаверій Любомирський : [К. Ф. Любомирський (1747–1819), власник с. Ксаверове, тепер Городищен. р-ну] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 45–47.

**928. Голиш, Г.** Служитель Кліо Василь Ляскоронський : [історик, уродженець м. Золотоноша] / Григорій Голиш // Черкас. край. – 2019. – 25 груд. (№ 55). – С. 6.

**929. Щербатюк, В.** Вшануймо підполковника Армії УНР Олексу Макушенка : [уродженець смт Лисянка] / підгот. Володимир Щербатюк // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 13.

**930. Поліщук, А. І.** До Софіїних джерел / Андрій Поліщук. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., [2013?]. – 31 с. : іл.

*Про Софію Потоцьку та її родину, Тальнівський лісопарк, де вона похована. Пам'ятні місця парку. Софіїні джерела.*

**931. Рудик, С.** На Кам'янщині відзначили день народження Федора Швеця : [Ф. Швець, член Директорії УНР, уродженця с. Жаботин Кам'ян. р-ну] / Сергій Рудик // Вечірні Черкаси. – 2019. – 13 листоп. (№ 40). – С. 9.

**932. Лазуренко, В. М.** У пошуках крипти великого державотворця України Богдана Хмельницького : поховання гетьмана України Б. Хмельницького в Іллінській церкві у с. Суботів : від століт. дослідж., легенд та міфів до сучас. наук. гіпотез / Валентин Лазуренко. – Черкаси : Вертикаль, 2019. – 74 с. : іл. – (Бібліотека історичної пам'яті «Джерела вічності»). – Бібліогр.: с. 70–72.

**933. Монографія Валентина Лазуренка визнана кращим виданням 2019 року** : [кн. «У пошуках крипти великого державотворця України Богдана Хмельницького» проф. В. М. Лазуренка] // Черкас. край. – 2019. – 25 груд. (№ 55). – С. 6.

## ПРИРОДА. ЕКОЛОГІЯ

**934. Концентрація важких металів у водах Кременчуцького водосховища в районі міста Черкаси перевищує норму в п'ять разів** : [у 3 кв. 2019 р.] // Вечірні Черкаси. – 2019. – 16 жовт. (№ 42). – С. 7.

**935. Вівчарик, Н.** Аміак, формальдегід, діоксид азоту : більше половини всіх викидів в атмосферу Черкас – від автотранспорту / Назарій Вівчарик // Вечірні Черкаси. – 2019. – 13 листоп. (№ 40). – С. 5.

**936. Екологічна Україна** : як вирішити проблему збереження довкілля на селі : [екосемінар «Зробимо своє село чистішим» у с. Мошни Черкас. р-ну] // Вечірні Черкаси. – 2019. – 16 жовт. (№ 42). – С. 9.

**937. Балякіна, Т.** Популярний і креативний Черкаський зоопарк хоче позмагатися із Софіївкою : [нові проекти Черкас. зоопарку] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 13.

**938. Як проектували нові експозиції в Черкаському зоопарку** / за інформацією сайту «Громадське. Черкаси» // 7 днів Черкаси. – 2019. – 20 листоп. (№ 47). – С. 13.

## ЕКОНОМІКА ОБЛАСТІ

**939. Статистичний щорічник Черкаської області за 2018 рік** / Держ. служба статистики України, Голов. упр. статистики у Черкас. обл. ; [за ред. В. П. Приймак]. – Черкаси : Голов. упр. статистики, 2019. – 380 с. : табл.

### Промисловість. Транспорт. Комунальне господарство. Торгівля

**940. Куценко, А.** Анатолій Куценко : «Черкаська мехколона несе людям світло» : [діяльність ДП «Черкаська механізована колона» ПрАТ «Київсільенерго»] : бесіда з дир. Анатолієм Куценком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 18 груд. (№ 54). – С. 5.

**941. Кирей, Р.** Конкурс завершився, робота триває : [про переможців щоріч. конкурсу «Черкаська якість» серед виробників пром. та продовол. товарів Черкас. обл.] / Роман Кирей // Черкас. край. – 2019. – 18 груд. (№ 54). – С. 9.

**942. До кінця року в Черкасах почнуть виробляти автозапчастини відомих світових брендів** : [компанія ARTIV PLS орендує приміщення ДП «АЗС № 2» АТ «АК «Богдан Моторс»] // Акцент. – 2019. – 23 окт. (№ 43). – С. 6.

**943. Юхно, Б.** Наші залізниці : [історія залізн. сполучення з м. Черкаси та Черкас. обл. у 1866–1912 рр.] / Борис Юхно // Акцент. – 2019. – 6 нояб. (№ 45). – С. 12.

**944. Віргуш, Н.** ПрАТ «Черкаси ОПАС» : півстоліття боротьби і перемог : [50-річчя ПрАТ «Черкаське обласне підприємство автобусних станцій»] / Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 2 жовт. (№ 43). – С. 5.

**945. Кирей, Р.** Будьмо з водою! : [історія та діяльність КП «Черкасиводоканал»] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 28 груд. (№ 250). – С. 9.

**946. Мартинова, Т.** Усім двором : найменше ОСББ Черкас – одне з найуспішніших : [досягнення ОСББ «Веселка»] / Тетяна Мартинова // Вечірні Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 8.

**947. Будинок торгівлі** : проект Музею революції в Ризи, «Трудові десанти» і доставка товару додому : [історія та сьогодення Будинку торгівлі у м. Черкаси, 1979–2019 рр.] // Вечірні Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 6.

## Сільське господарство

**948. Лісова, Л.** «Маяк» сам собі інвестор упродовж сорока років : [про одне з найкращих агропідприємств України СТОВ «Агрофірма «Маяк» у с. Піщане Золотоніс. р-ну] // Лідія Лісова // Голос України. – 2019. – 15 листоп. (№ 219). – С. 4, 11.

**949. Андрійченко, В.** «Покажу в Піщаному Європу» : [діяльність агрофірми «Маяк» та благоустрій у с. Піщане Золотоніс. р-ну] / Валентина Андрійченко // Черкас. край. – 2019. – 23 жовт. (№ 46). – С. 10.

**950. Олексієнко, І.** Дай віри в майбутнє, земле-трудівнице : [про А. П. Душейка, заслуж. працівника сіл. госп-ва, співзасновника СТОВ «Дніпро», «Красенівське», «Надія», «Старий Коврай» у Чорнобаїв. р-ні] / Інна Олексієнко // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 11.

**951. Фермери Черкащини** / [голов. ред. Л. Шитюк]. – Черкаси : Бізнес-стиль, 2018. – 297 с. : іл.

**952. Балякіна, Т.** Ризикнути усім та... виграти! : [виращування лохини у фермер. госп-ві О. Кошового на Шполянщині] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2019. – 23 жовт. (№ 43). – С. 15.

**953. Марченко, В.** Рідна Мар'янівка переважила Київ, Черкаси й італійський Неаполь : подружжя Криворучків не лише створило мініферму, а й налагодило переробку молока : [молокоцех та



мініферма у с. Мар'янівка Шполян. р-ну] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2019. – 27 листоп. (№ 51). – С. 10.

**954. Марченко, В.** А соняхи сонце таки люблять : у СТОВ «Зернова компанія «ХОРС» виростили високоякісні соняхові зернята : [СТОВ «ЗК «ХОРС», с. Ступичне Катеринопіл. р-ну] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2019. – 2 жовт. (№ 43). – С. 10.

**955. Масштабний картопляний проект** : [проект компанії «Маїс» у с. Гельмязів Золотоніс. р-ну по картоплярству] // Земля батьків. – 2019. – Жовт. (№ 82). – С. 3.

**956. Кирей, Р.** Черкащанин відкрив власну справу за кошти МХП : [А. Луговий, житель с. Головкивка Чигирин. р-ну розводить каліфорн. черв'яків, які виробляють біогумус] / Роман Кирей // Черкас. край. – 2019. – 6 листоп. (№ 48). – С. 4.

**957. Молочна ферма «Русь» працює на перспективу** : [спіл. проект компанії «Маїс» та ТДВ «Русь» у с. Гельмязів Золотоніс. р-ну по розвитку молоч. скотарства] // Земля батьків. – 2019. – Жовт. (№ 82). – С. 3.

**958. Кирей, Р.** На Черкащині опікуються кооперативами : [с.-г. обслугов. кооператив «Бики Черкащини» у с. Цибулів Монастирищен. р-ну, спеціалізується на відгодівлі биків] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 14 листоп. (№ 218). – С. 4.

**959. Марченко, В.** Овець тримають лише палкі ентузіасти : [з історії та сьогодення вівчарства на Черкащині] / Василь Марченко // Черкас. край. – 2019. – 20 листоп. (№ 50). – С. 10.

**960. Шумлять Черкащини ліси** / [Держ. агентство ліс. ресурсів України, Черкас. обл. упр. ліс. та мислив. госп-ва ; авт.-упоряд. Сегеда Н. В. ; ред. Прилуцька І. О.]. – Черкаси : Інтроліга ТОВ, 2019. – 326, [1] с. : іл.

**961. Державному підприємству «Черкаське лісове господарство» 90 років** / Держ. агентство ліс. ресурсів України, Черкас. обл. упр. ліс. та мислив. госп-ва ; [уклад. Крижанівська О. В.]. – Черкаси : Інтроліга ТОВ, 2019. – 24, [1] с. : іл.

**962. Фендюр, Р.** Роман Фендюр : «Бережімо ліси, бо в них майбутнє» : [діяльність ДП «Чигиринське лісове господарство»] : бесіда з дир. Романом Анатолійовичем Фендюром / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 27 листоп. (№ 51). – С. 5.

**963. У лісництві на Черкащині вирощують лимони :** [Корсунь-Шевченків. ліс. госп-во] / за словами інженера ліс. культур Миколи Кириленка // 7 днів Черкаси. – 2019. – 20 листоп. (№ 47). – С. 13.

**964. Юхно, Б.** Пора тихого полювання : [гриб. географія Черкас. обл.] / Борис Юхно // Акцент. – 2019. – 23 окт. (№ 43). – С. 6.

## ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

**965. Чос, В.** У В'язівку працювала перша жінка-лікар на Черкащині : [К. М. Ниточаєва] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 31–32.

**966. Епідеміологічна оцінка впливу нітратів питної води децентралізованих джерел водопостачання на здоров'я дітей раннього віку у Черкаській області /** Бондаренко Ю. Г. [та ін.] // Довкілля та здоров'я. – 2019. – № 3. – С. 38–40.

**967. Орел, А.** В обласній лікарні пересадили кістковий мозок : [Черкас. обл. онколог. диспансер] / Анна Орел // Газета по-українськи. – 2019. – 20 груд. (№ 99). – С. 5.

**968. Соколовська, Л.** Комп'ютерний томограф, МРТ, рентген – пацієнтів обслуговують на обладнанні японських та італійських фірм : [нові принципи роботи в КНП «Черкаська обласна лікарня Черкаської обласної ради»] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2019. – 2 жовт. (№ 43). – С. 6.

**969. Соколовська, Л.** Пацієнтів з інсультом везимуть не в ту лікарню, яка ближче, а в ту, де допоможуть : [діяльність невролог. від-ня церебро-васкуляр. патології Черкас. обл. лікарні] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 1, 7.

**970. Соколовська, Л.** Лікування – безпосередньо в проблемній точці : [фізіотерапевт. від-ня Черкас. обл. лікарні] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2019. – 23 жовт. (№ 46). – С. 4.

**971. Федорук, О.** Олександр Федорук : «У боротьбі за життя і здоров'я людини ми зобов'язані перемагати» : [діяльність КНП «Третя Черкаська міська лікарня швидкої медичної допомоги] : бесіда з голов. лікарем Олександром Леонідовичем Федоруком / інтерв'ю вела Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 23 жовт. (№ 46). – С. 5.

## ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

**972. Кулинич, Б. Г.** Черкащина паролімпійська : види спорту, спортсмени та їх здобутки / Б. Г. Кулинич // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 133–137.

**973. Семенова, Н.** 2019 рік став успішним для чорнобаївських «ВІКІНГІВ» : [СК «ВІКІНГ» смт Чорнобай – переможці кубків України з пауерліфтингу] / Ніна Семенова // Черкас. край. – 2019. – 18 груд. (№ 54). – С. 16.

**974. Сапсай, А.** Анастасія Сапсай : «Найскладнішим був бій із росіянюкою» : [А. Сапсай, жителька м. Черкаси – чемпіонка світу із самбо] / Анастасія Сапсай // Черкас. край. – 2019. – 20 листоп. (№ 50). – С. 9.

**975. Голиш, Г.** Сторіччя легенди : [П. Ф. Пилипенко, колиш. чемпіонка України з велоспорту та лег. атлетики, уродженка с. Благодатне Золотоніс. р-ну] / Григорій Голиш // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 7.

**976. Соколовська, Л.** Поки що жоден комп'ютер не може скласти шахової задачі : [про чемпіона світу зі складання шах. задач Василя Крижанівського, жителя Червоної Слободи] / Лариса Соколовська // Голос України. – 2019. – 10 жовт. (№ 194). – С. 8.

## СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ ОБЛАСТІ

**977. Буревій, О.** Союзу українок – 100 років : [діяльність Союзу українок Черкащини] / Оксана Буревій // 7 днів Черкаси. – 2019. – 30 жовт. (№ 44). – С. 2.

**978. Калиновська, Т.** Союз Українок заснував премію Катерини Таран : [діяльність черкас. від-ня Союзу Українок] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 6.

**979. Калиновська, Т.** Реєстрові козаки представили унікальну виставку : [Черкас. обл. т-во реєстр. козацтво] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 16 жовт. (№ 45). – С. 8.

**980. Коряк, В.** Традиції козаків-реєстровців на Лисянщині продовжує Лисянське районне козацьке товариство Всеукраїнської громадської організації «Українське реєстрове козацтво» : історія створення та діяльність / В. Коряк // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 13–17.

## ДЕРЖАВНА ВЛАДА І УПРАВЛІННЯ

**981. Халупінський, С.** Черкаська обласна рада – з новим головою : вакант. майже рік посаду посів представник ВО «Черкащини» Анатолій Підгорний / Сергій Халупінський // Вечірні Черкаси. – 2019. – 30 жовт. (№ 44). – С. 1.

**982. Халупінський, С.** Третій губернатор за рік : Черкаську облдержадміністрацію очолив кадровий офіцер СБУ Роман Боднар / Сергій Халупінський // Вечірні Черкаси. – 2019. – 6 листоп. (№ 45). – С. 3.

**983. Кирей, Р.** Нове обличчя кордону формують в Оршанці : [Голов. центр підготовки особ. складу Держ. прикордон. служби України імені Героя України генерал-майора Ігоря Момота у с-щі Оршанець поблизу м. Черкаси] / Роман Кирей // Черкас. край. – 2019. – 9 жовт. (№ 44). – С. 4 ; Уряд. кур'єр. – 2019. – 12 жовт. (№ 196). – С. 16.

**984. На варті спокою черкащан** / Черкас. міськрайон. від. Упр. ДСНС України у Черкас. обл. – [Б. м. : б. в., 2019?]. – 52, [3] с. : іл.

*Про діяльність рятувальників Черкас. міськрайон. від. Упр. ДСНС України у Черкас. обл.*

## Об'єднані територіальні громади Черкащини

**985. Душейко, П.** Об'єднання громад дасть позитивний результат лише за певних умов : [про створення об'єдн. територ. громад, зокрема на Черкащині] / Петро Душейко // 7 днів Черкаси. – 2019. – 23 жовт. (№ 43). – С. 16.

**986. Мартинова, Т.** До Черкас хочуть приєднатися ще два села : слідом за Благодатним утворити ОТГ із Черкасами виявили бажання Свидівок та Сокирне / Тетяна Мартинова // Вечірні Черкаси. – 2019. – 27 листоп. (№ 48). – С. 6.

**987. Партнерство влади і бізнесу :** [розвиток Червонослобід. об'єдн. територ. громади, Черкас. р-н] // Земля батьків. – 2019. – Жовт. (№ 82). – С. 2.

**988. Квятковська, О.** Кам'янська ОТГ готова дивувати : [розвиток Кам'ян. об'єдн. територ. громади] / Ольга Квятковська // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 8.

**989. Прудка, К.** Ігор Ренькас : «Я не розділяю, де – місто, а де – село. Ми одне ціле» : [здобутки Канів. ОТГ] / Катерина Прудка, Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 20 листоп. (№ 50). – С. 5.

### Участь черкащан в АТО, ООС

**990. Нікітенко, Л.** Зайти з тилу : ветерани російсько-української війни створюють ініціативну групу при облдержадміністрації : [зустріч голови Черкас. ОДА Р. Боднара з ветеранами АТО та ООС] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2019. – 20-21 груд. (№ 143). – С. 2.

**991. Осока, Я.** Загиблі Герої вересня 2019 р. : [серед них черкащани Олександр Грицаюк та Олександр Лінчевський] / Ян Осока // Слово Просвіти. – 2019. – 3-9 жовт. (Число 40). – С. 4–5.

**992. Марчик, О.** Кинувся під кулі, рятуючи побратима : [про загиблого героя АТО Олександра Бардалима, уродженця Корсуня-Шевченківського] / Олена Марчик, Лідія Лісова // Голос України. – 2019. – 12 жовт. (№ 196). – С. 5.

**993. Мазніченко, В.** «До поранення працював руками, тепер – головою» : ветеран Вадим Мазніченко – про допомогу в реабілітації воїнів, участь у марафонах і розвитку Черкас : [інтерв'ю з колиш. воїном АТО, жителем Черкас] / записала Інна Молчанова // День. – 2019. – 4-5 жовт. (№ 181/182). – С. 14.

**994. Мазніченко, В.** Марафони та власний стартап : атовець із Черкас – про свою реабілітацію : бесіда з Вадимом Мазніченком

/ спілкувалась Олена Тютенко // 7 днів Черкаси. – 2019. – 16 жовт. (№ 42). – С. 13.

**995. Нікітенко, Л.** Пам'ятайте про Антона : у шк. відкрили мемор. дошку на честь загиблого на війні випускника : [у черкас. шк. № 26 відкрили мемор. дошку героєві Антону Моспану, який навчався тут] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2019. – 30 жовт. (№ 121). – С. 3.

**996. Стелу пам'яті загиблих черкащан відкрили біля Будинку ветеранів** : [стелу загиблим в рос.-укр. війні 28 черкащанам відкрили у м. Черкаси] // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 23 жовт. (№ 43). – С. 5.

## РЕЛІГІЯ

**997. Страшевич, В. Б.** Старовіри Черкас : нарис / В. Б. Страшевич. – Черкаси : [б. в.], 2019. – 43 с. : іл. – Бібліогр.: с. 42–43.

**998. Побиванець, В. Г.** Храм при дорозі : [іст.-худож. нарис] / Володимир Побиванець, Віталій Побиванець. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 147 с. : іл. – Містить бібліогр.

*Історія Золотоніського Свято-Успенського собору.*

**999. Побиванець, В. Г.** Духовний велет Золотоноші / [Володимир Побиванець, Віталій Побиванець]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 11 с. – На тит. арк. авт. не зазн.

*Свято-Успенський собор м. Золотоноша.*

**1000. Мушта, О. А.** Становлення та розвиток Кам'янської Петропавлівської Парафії Православної Церкви України на Черкащині / О. А. Мушта // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 198–202.

**1001. Свято-Петропавлівський храм** : 10 років освячення храму. – Тальне : Шитюк Л. С., 2019. – 51 с. : іл.

*Свято-Петропавлівський храм м. Тальне.*

**1002. Давидюк, В.** Свято-Троїцька церква Івангородського передмістя міста Умань : історія та сучасність / Владислав Давидюк. – Умань : [б. в.], 2010. – 210 с., [74] с. іл. – Бібліогр.: с. 207.

**1003. Перепелиця, А. І.** Православні святині Чигиринщини / А. І. Перепелиця. – Черкаси : Вертикаль, 2019. – 219 с. : іл. – Містить бібліогр.

**1004. Перепелиця, А. І.** Варфоломій Чигиринський – «Христа ради» юродивий (1865–1932 рр.) // Перепелиця, А. І. Православні святині Чигиринщини. – Черкаси, 2019. – С. 113–122.

**1005. Кукса, Н. В.** Церква Святого пророка Іллі в Суботіві в подорожніх записках ХІХ – середини ХХ ст. / Н. В. Кукса, Я. Л. Діденко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали ІІ-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 181–195.

**1006. Нікітенко, Л.** Є за що дякувати Господу : Епіфаній освятив новий храм у Смілі : [храм Різдва Іоана Хрестителя] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2019. – 24 груд. (№ 144). – С. 2.

**1007. Калиновська, Т.** Сім золотих хрестів, куполів і дзвонів : у Червоній Слободі освятили перший на Черкащині новозбудований храм Єдиної Помісної Православної Церкви / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 16 жовт. (№ 45). – С. 11.

**1008. Митрополит Епіфаній освятив новозбудований храм у селі Червона Слобода** : [храм Успіння Пресвятої Богородиці у с. Червона Слобода Черкас. р-ну] / за інформацією пресслужби Київ. митрополії ПЦУ // Вечірні Черкаси. – 2019. – 16 жовт. (№ 42). – С. 2.

**1009. Соколовська, Л.** У Свято-Троїцькому соборі 25 грудня співатимуть колядки : [Різдво на Черкащині за григоріан. календарем] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2019. – 4 груд. (№ 52). – С. 7.

**1010. Кирей, Р.** Знайди свій діамант : [капелан отець Павло Добрянський відкрив клас англ. мови для дітей у смт Катеринопіль] / Роман Кирей // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 6.

## НАУКА. ОСВІТА

**1011. Дробний, І. С.** Школа на Зозулівці / Іван Дробний, Олександр Кирко, Віталій Побиванець. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2011. – 270, [2] с., [36] с. іл.

*Історія Золотоніської загальноосвітньої школи I–II ступенів № 6.*

**1012. Чос, В.** Петропавлівська наука : [з історії освіти у с. Петропавлівка Городищен. р-ну. П. Ф. Курінний (1852–1931)] // Чос В. Невідома Городищина. – Городище, 2019. – С. 58–61.

**1013. Демчук, М.** Світе тихий, краю милий, моя Україно!... : (з історії благод. концертів на підтримку воїнів АТО) : [діяльність Бояр. НВК, с. Боярка Лисян. р-ну] / М. Демчук // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 7–11.

**1014. Носенко, О.** «Усе за стандартами НБА» : у черкаській школі відкрили нову спортзалу : [Черкас. спеціаліз. шк. № 18 ім. В'ячеслава Чорновола] / Олександр Носенко // 7 днів Черкаси. – 2019. – 20 листоп. (№ 47). – С. 4.

**1015. Балякіна, Т.** Завдання № 1 – підготувати робочі кадри : [Черкас. автодорож. ліцей] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2019. – 25 груд. (№ 52). – С. 6.

**1016. Моренко, Л.** Тут навчають плекати хліб : [ДНЗ «Корсунь-Шевченківський професійний ліцей»] / Людмила Моренко // Черкас. край. – 2019. – 11 груд. (№ 50). – С. 8.

**1017. Президент присвоїв почесні звання** : [«Заслужений діяч мистецтв України» – Р. Годевичу, викл. Черкас. дит. шк. мистецтв] // Черкас. край. – 2019. – 4 груд. (№ 52). – С. 3.

**1018. Шепіль, В.** Черкаській районній станції юних техніків – 40 років : [у с. Мошни Черкас. р-ну] / Володимир Шепіль // Земля батьків. – 2019. – Жовт. (№ 82). – С. 7.

**1019. Азізова, А.** Алла Азізова : «Наше училище – це надійна путівка в життя» : [ДНЗ «Черкаське вище професійне училище»] : бесіда з дир. Аллою Азізовою / інтерв'ю вела Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 11 груд. (№ 50). – С. 6.



**1020. Віргуш, Н.** Училище, де створюють майбутнє : [50 років Черкас. проф. училищу буд. технологій] / Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 6 листоп. (№ 48). – С. 5.

**1021. Карбівничий, В.** Училище, де навчають створювати красу : [Черкас. вище училище лег. пром-сті] : бесіда з дир. Василем Карбівничим / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 5.

**1022.** Потабенко, О. Від минулого – до сьогодення : Шевченківському коледжу 90 років : [відокремл. структур. підрозділ Шевченків. коледж Уман. нац. ун-ту садівництва у с. Шевченкове Звенигород. р-ну] : інтерв'ю з дир. Олександром Потабенком / записала Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 9 жовт. (№ 44). – С. 5.

**1023. Кирей, Р.** Кадри на завтра : від коледжу до академії : у Черкасах готують висококваліфік. спеціалістів з медицини : [Черкас. мед. академія] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 19 груд. (№ 244). – С. 5.

**1024. Кирей, Р.** Ближче до практики : в Уман. мед. коледжі, відповідаючи на виклики часу, готують конкурентоспромож. мед. сестер та фельдшерів / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 19 листоп. (№ 221). – С. 6.

**1025. Серватинський, М.** Микола Серватинський : «Талановита молодь – це крила України» : [історія та здобутки Черкас. художньо-техн. коледжу] : бесіда з дир. Миколою Серватинським / інтерв'ю вела Наталя Віргуш // Черкас. край. – 2019. – 25 груд. (№ 55). – С. 5.

**1026. Кирей, Р.** Увага до деталей, артистизм та любов до власної справи – такими рецептами поділилися фахівці зі студентами кафедри туризму : [каф. туризму і готельно-рестор. справи Навч.-наук. ін-ту економіки і права ЧНУ ім. Б. Хмельницького] / Роман Кирей // Черкас. край. – 2019. – 27 листоп. (№ 51). – С. 7.

**1027. Гоцуляк, В. В.** Вибрані студії. Бібліографічний покажчик : до 70-річного ювілею / Гоцуляк В. В. ; [ред. А. Ю. Чабан, В. М. Мельниченко] ; Нац. спілка краєзнавців України. Черкас. обл. організація. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2018. – 351 с. – Містить бібліогр.

*Автор – доктор іст. наук, професор Черкас. нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького.*

**1028. Жаботинська Світлана Анатоліївна** : бібліогр. покажч. / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; [уклад. Г. В. Лещенко, О. Ю. Радченко ; наук. ред. Г. М. Голиш]. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2019. – 63 с., [4] с. іл. – (Серія «Бібліографія вчених України» ; вип. 13). – Містить бібліогр. – Хронол. покажч.: с. 25–43. – Ім. покажч.: с. 60.

**1029. Кібальник Любов Олександрівна** : біобібліогр. покажч. / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; [уклад. Г. Б. Данильчук ; наук. ред. Г. М. Голиш]. – Черкаси : Андрощук П. С., 2019. – 63 с. : іл. – (Серія «Бібліографія вчених Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» ; вип. 28). – Містить бібліогр. – Хронол. покажч.: с. 15–37. – Ім. покажч.: с. 55.

**1030. Темченко, А.** Андрій Темченко : «Життя вимірюється не роками, а подіями» : [бесіда з черкас. істориком] / записала Наталія Печиборщ // Країна. – 2019. – № 46. – С. 30–31.

### **Діячі освіти і науки, імена яких пов'язані з краєм**

**1031. Нікітенко, Л.** Творець «дітей із пробірки» : у Пастирському вшанували акушера-гінеколога Федора Дахна : [відкриття мемор. дошки Ф. Дахну] / Людмила Нікітенко // Україна молода. – 2019. – 11 груд. (№ 139). – С. 2.

**1032. Демчук, М.** Пам'ять про світлу людину, яскраву і неординарну особистість професора Ілька Вакуловича Корунця : [Корунець І. В., вчений-лінгвіст, уродженець с. Семенівка Лисян. р-ну] / М. Демчук, В. Щербатюк // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 64–66.

**1033. Гоцуляк, В.** Повернення особистості наукової авансцени (до 124-річчя від дня народж. історика, уродженця Черкащини Б. Д. Крупницького (1894–1956) / Віктор Гоцуляк // Гоцуляк В. Вибрані студії. Бібліографічний покажчик. – Черкаси, 2018. – С. 232–246.

**1034. Пам'яті землячки, члена-кореспондента НАН України Тетяни Михайлівни Черевченко** : [Черевченко (Михайловська) Т. М., вчений-ботанік, уродженка с. Почапинці Лисян. р-ну] / Л. Лаврега, М. Лаврега, В. Щербатюк та [ін.] // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 63–64.

**1035. Полторецький, С.** Висока нагорода професору Недвизи : [М. В. Недвига, проф. Уман. нац. ун-ту садівництва] / Сергій Полторецький // Черкас. край. – 2019. – 9 жовт. (№ 44). – С. 3.

**1036. Шкарабура, М. Г.** Доля. Вогнеборець. Спогад / Микола Шкарабура ; [ред. О. Сімон]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 125 с.  
*Спогади колишнього ректора Черкас. інституту пожежної безпеки М. Г. Шкарабури.*

## КУЛЬТУРА

**1037. Культурно-історична спадщина України** : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан ; відп ред. О. О. Яшан]. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2019. – 253 с. : іл. – Містить бібліогр.

*Про діяльність Черкас. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, історико-культурних заповідників області, Держ. архіву Черкас. обл.*

**1038. Перехрестя культур** : третій черкас. кн. фестиваль «Перехрестя культур» проходив у Черкасах 11-13 жовт. за підтримки Укр. культур. фонду // Черкас. край. – 2019. – 16 жовт. (№ 45). – С. 1.

\* \* \*

**1039. Кирей, Р.** Від хати-читальні до культурного центру : [100-річчя Маньків. центр. район. б-ки] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 5 листоп. (№ 211). – С. 12.

**1040. Соколовська, Л.** Від хати-читальні до культурного центру : [100-річчя Маньків. центр. район. б-ки] / Лариса Соколовська // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 8.

**1041. У Черкасах відкрили Інтелект-Центр** : [Інформ. Інтелект-Центр сімейного типу в б-ці № 2 у Півд.-Зах. р-ні м. Черкаси] // Вечірні Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 13.

\* \* \*

**1042. Балякіна, Т.** Від традиції до сучасності : у краєзнавчому музеї пригощали кутею та співали перших колядок : [новий проект Черкас. обл. краєзнав. музею] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2019. – 11 груд. (№ 50). – С. 16.

**1043. Чому варто відвідати Черкаський археологічний музей** // 7 днів Черкаси. – 2019. – 30 жовт. (№ 44). – С. 16.

**1044. Історичний музей у Лисянці названо іменем Тараса Шевченка** / редкол. // Добридень. – 2018–2019. – № 30/31. – С. 12.

**1045. Басиста, Н.** Нові надходження митців Черкащини в Шевченківську скарбницю музею «Народне декоративне мистецтво Канівщини» Шевченківського національного заповідника (2017–2018 рр.) / Ніна Басиста, Тетяна Ярмош // Художній світ Тараса Шевченка і сучасність : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси, 2019. – С. 466–478.

**1046. Грінченко, В. Г.** З історії Уманського музею у часи нацистської окупації : (за матеріалами української окупаційної преси) / В. Г. Грінченко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 45–48.

**1047. Таран, Г. М.** З історії створення музею Кароля Шимановського в селі Тимошівка Кам'янського району / Г. М. Таран // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та

традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 91–94.

**1048. Моренко, Л.** Музей оживає майбутнім : [Музей історії освіти Корсунь-Шевченків. р-ну] / Людмила Моренко // Черкас. край. – 2019. – 25 груд. (№ 55). – С. 16.

\* \* \*

**1049. Пономаренко, Ю. А.** Державний архів Черкаської області як джерело для вивчення історико-культурної спадщини Черкащини / Ю. А. Пономаренко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 107–109.

**1050. Клименко, Т. А.** Склад і зміст фондів Державного архіву Черкаської області як документальна спадщина Черкащини / Т. А. Клименко // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 100–106.

### **Засоби масової інформації**

**1051. Чос, В. Г.** Самвидав Черкащини : боротьба за укр. державність через невідцензур. пресу кінця 1980-х–поч. 1990-х років / Володимир Чос. – Корсунь-Шевченківський : І. В. Майдаченко, 2019. – 136 с. : іл. – Бібліогр.: с. 133.

*Позацензурні політичні аматорські періодичні видання 1980–1990 рр. на Черкащині.*

**1052. Черкаські журналісти з парламентської трибуни закликали зупинити безкарність** : [С. Томіленко, В. Макеєв, Т. Калиновська на парламент. слуханнях у Верховній Раді України] / [із виступів Сергія Томіленка та Тетяни Калиновської] // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 7.

**1053. Сергієнко, В.** «Не ставте брилу кам'яну, зростіть калину на могилі...» : [про В. Сергієнка, вбитого журналіста, громад. діяча, уродженця м. Корсунь-Шевченківський] : бесіда з дружиною Валентиною Сергієнко / спілкувалися Олена Марчик та Лідія Лісова // Голос України. – 2019. – 21 груд. (№ 246). – С. 12.

**1054. Пішов із життя Олександр Дашківський, член Національної спілки журналістів України, позаштатний кореспондент обласної газети «Черкаський край»** : [некролог] / редакція газ. «Черкаський край», черкас. обл. орг. спілки журналістів України // Черкас. край. – 2019. – 16 жовт. (№ 45). – С. 2.

## **МИСТЕЦТВО. ЧЕРКАЩИНА У ТВОРАХ МИСТЕЦТВА**

**1055. Василь Гелетка** : художник, різьбяр : [вист. робіт художника В. В. Гелетки у м. Ватутіне] / Власн. інф. // Слово Просвіти. – 2019. – 29 серп.-4 верес. (№ 35). – С. 15.

**1056. Отаманів козацького краю у власній інтерпретації показав художник у Черкасах** : [персон. виставка В. Гелетка, жителя с. Новоселиця Катеринопіл. р-ну в черкас. «Музеї «Кобзаря» Т. Г. Шевченка»] // Вечірні Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 5.

**1057. Кирей, Р.** «Чигиринський прорив» Євгена Поступайла : [відродження головок. гончарства Я. Брюховецьким та Є. Поступайлом] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 19 жовт. (№ 200). – С. 7.

**1058. Чигиринський прорив** : [4 жовт. 2019 р. в галереї Нац. спілки майстрів нар. мистецтва України відбулася презентація виставк. проекту «Чигиринський прорив», де представили автор. роботи співробітника НІКЗ «Чигирин» гончара Є. Поступайла] // Культура і життя. – 2019. – Жовт. (№ 40/43). – С. 21.

**1059. «Чигиринський прорив» Євгена Поступайла** : [персон. виставка у м. Київ Є. Поступайла, гончара, заслуж. майстра нар. творчості, жителя м. Чигирин] // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 18.

**1060. Співак, В. М.** Мистецтво екслібрису : альб.-кат. декор.-граф. кн. знаків художників України / [В. М. Співак] ; Черкас. худож.-техн. коледж. – Черкаси : [б. в.], 2010. – 62 [1] с. : іл. – На тит. арк. авт. не зазн. – Бібліогр.: с. 62.

\* \* \*

**1061. Клименко, Н.** У черкаську спілку направляли художників з усієї країни : [історія Черкас. обл. орг. Нац. спілки художників України] / Ніна Клименко // Черкас. край. – 2019. – 9 жовт. (№ 44). – С. 6.

**1062. Балякіна, Т.** Шерше ля фам : черкаський митець шукає жінку : [ювілейна вист. живопису нар. художника України І. Бондаря в Черкас. худож. музеї] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2019. – 9 жовт. (№ 41). – С. 16.

**1063. Калиновська, Т.** Вулична фотографія Ігоря Єфімова отримала почесну відзнаку на міжнародному бієнале : [І. Єфімов, фотограф, житель м. Черкаси] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 4 груд. (№ 52). – С. 20.

\* \* \*

**1064. Музичні імпрези України** : міжнар. фестиваль академ. музики : часопис 2016, 2017, 2018, 2019 / [упоряд. Т. М. Бачул, Є. С. Марчук]. – Черкаси : Вертикаль, [2019?]. – 23 с. : іл.

*Міжнародний фестиваль академічної музики, заснований у Черкасах.*

**1065. Лук'яшко, К.** Сенс простий : не звикай, не зволікай – пробуй ще : [інтерв'ю з укр. співаком, лідером гурту «Бумбокс», уродженцем м. Черкаси Андрієм Хливнюком] / Катерина Лук'яшко // Країна. – 2019. – № 46. – С. 9–10.

**1066. Над Україною сія Кобзар** : присвяч. 205-й річниці з дня народж. Т. Г. Шевченка. – Тальне : Поліграфіст Тальнівщини, 2019. – 43 с. : іл.

*Пісні, народжені на Тальнівщині. Вірші А. Поліщука, музика Л. Столярської.*

**1067. Калиновська, Т.** «Пісні Наталії Саух мають звучати в навушниках і маршрутках» : [творча зустріч черкас. композиторки Н. Саух в Черкас. обл. б-ці для юнацтва імені Василя Симоненка] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 20.

\* \* \*

**1068. Черкаський драмтеатр відкрив 88 театральний сезон** // 7 днів Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 13.

**1069. Кирей, Р.** Костюми і декорації працюють на глядача : [виставка театр. художників Наталки та Сергія Ридванецьких в Черкас. «Музеї «Кобзаря» Тараса Шевченка»] / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 24 груд. (№ 247). – С. 32.

\* \* \*

**1070. Пащенко, А.** «Чорний козак» : народне кіно про народну культуру : [про фільм «Чорний козак», режисер Владислав Чабанюк, що знімався на Черкащині] / Анастасія Пащенко // Кіно-Театр. – 2019. – № 4. – С. 6–7.

**1071. У кінодрамі «Чорний ворон» відтворено одяг черкащан 100-річної давнини** : [про прем'єру фільму про Холоднор. орг. за романом В. Шкляра] / за матеріалами сайту «Рідна Черкащина» // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 11 груд. (№ 50). – С. 7.

**1072. Цимбалюк, Т.** Тарас Цимбалюк : «Щоб об тебе ніхто не витирив ноги – ти маєш знати свою історію» : виконавець гол. ролі в іст. драмі «Чорний ворон» – про знайомство з Холодним Яром у дитинстві та зйомки на Черкащині : [інтерв'ю з актором] / записала Катерина Печерна // Україна молода. – 2019. – 3 груд. (№ 135). – С. 10.

**1073. Під Корсунем знімають фільм за твором класика** : [зйомки фільму «Джеря» у с. Стеблів Корсунь-Шевченків. р-ну] // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 8.



## Діячі культури і мистецтва, імена яких пов'язані з краєм

**1074. Косяк, С. М.** Архітектурні пам'ятки В. Городецького в Черкасах / С. М. Косяк // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.]; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 246–248.

**1075. Кирей, Р.** Обдаровані діти із сіл та містечок : на укр. батьківщині Петра Ілліча Чайковського – в Кам'янці відбувся XII Всеукр. муз. конкурс пам'яті композитора / Роман Кирей // Уряд. кур'єр. – 2019. – 27 листоп. (№ 218). – С. 7.

**1076. Бабенко, І.** 83 роки на сцені! : за послужним списком Галини Яблонської можна вивчати історію франківців : [Г. Г. Яблонська, актриса, уродженка м. Умань] / Іван Бабенко, Тетяна Поліщук // День. – 2019. – 20-21 груд. (№ 235/236). – С. 23.

**1077. Кравець, А.** Як стати султаном Туреччини, знаменитий авантюрист XVII століття планував... у Трахтемирові на Канівщині : один із героїв попул. телесеріалу «Золоте століття» певний час був нашим «земляком»... : [Іскандер Яхія на Канівщині] / Андрій Кравець // Вечірні Черкаси. – 2019. – 2 жовт. (№ 40). – С. 19.

## ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТТЯ

**1078. Поліщук, В.** Літературна Черкащина : від тисячоліття до пів століття : [з літ. історії Черкащини. обл. орг. НСПУ. Добірка віршів сучас. поетів] / Володимир Поліщук // Літ. Україна. – 2019. – 7 листоп. (№ 41/42). – С. 14–17.

**1079. Поліщук, В. Т.** Літературна енциклопедія Черкащини : А–Б / Володимир Поліщук. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2011. – 121 с. : іл. – Містить бібліогр.

**1080. Калиновська, Т.** Черкаські журналісти медитують містикой : [презентація міст. трилера «Злакров» за мотивами

оповідань черкас. журналіста Н. Вівчарика в кінотеатрі «Україна»] / Тетяна Калиновська // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 20.

**1081. Герасименко, І. І.** Мажор : [роман]. – Сміла : О. Грязнова, 2019. – 76 с.

*Автор – житель м. Сміла. Про нього – 4-а с. обкл.*

**1082. Андрійченко, В.** Доньки Івана Піддубного відкрили знак пам'яті про батька : [мемор. дошка у Золотоніс. міській шк. № 6] / Валентина Андрійченко // Черкас. край. – 2019. – 30 жовт. (№ 47). – С. 17.

**1083. Еременко, В.** Странствующий ястреб : рассказ / Владимир Еременко // Радуга. – 2019. – № 9/10. – С. [78]–94.

**1084. Сердюк, Л.** Література відкриває таємниці небайдужим : [про С. Мошенського, поета, прозаїка, краєзнавця, жителя с. Ротмистрівка Смілян. р-ну] / Ліза Сердюк // Черкас. край. – 2019. – 11 груд. (№ 50). – С. 6.

**1085. Пахаренко, В.** Ольга Павленко перемогла у конкурсі імені Василя Захарченка : [Перший літ. конкурс проз. творів малих форм ім. Василя Захарченка] / Василь Пахаренко // Черкас. край. – 2019. – 27 листоп. (№ 51). – С. 8.

**1086. Онуфрійчук, М.** Федір Пилипенко : «На ваші гасла ставлю своє слово...» : [про творчість Ф. Пилипенка, поета, журналіста, жителя м. Черкаси] / Михайло Онуфрійчук // Вечірні Черкаси. – 2019. – 27 листоп. (№ 48). – С. 17 ; Літ. Україна. – 2019. – 7 груд. (№ 45/46). – С. 17.

**1087. Пилипенко, Ф.** Повернем Україні Україну! : [поезії] / Федір Пилипенко // Літ. Україна. – 2019. – 7 груд. (№ 45/46). – С. 17. – Зміст: Повернем Україні Україну! ; Господня Брама. Наш дух та ін.

**1088. Поліщук, Л.** Моя доля : [вірші] / Любов Поліщук. – Тальне, 2019. – 244 с.

*Автор – жителька с. Кобринова Гребля Тальнів. р-ну. Про неї – с. 5.*

**1089. Прилуцький, О.** Олександр Прилуцький : «Стає менше людяності. Її з'їдає жага збагачення» : [бесіда з черкаським письменником і видавцем] / записала Наталя Печиборщ // Країна. – 2019. – № 40. – С. 18–20.

**1090. Чос, В. Г.** Братство свічкарів : роман / Володимир Чос. – Корсунь-Шевченківський : І. В. Майдаченко, 2019. – 126 с.

*Автор – житель м. Городище.*

**1091. Щерба, В. П.** Три літа / Володимир Щерба ; [передм. В. Т. Поліщука]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 298 с.

*Поезії, драми, щоденники, спогади краєзнавця, колишнього жителя с-ща Шрамківка Драбів. р-ну. Про нього – 4-а с. обкл.*

### **Черкащина в літературних творах. Фольклор**

**1092. Писарева, Н.** Бачиш курінь? Туди й їдь : як козаки на Черкащині села назви давали : [легенди про походження назв деяких сіл Черкас. обл.] / Наталя Писарева // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 9 жовт. (№ 41). – С. 7.

**1093. Писарева, Н.** Цілюща сила води та любові : п'ять легенд про річки та джерела Черкащини : [Дніпро і Десна, Ятрань, Тальянка, Рожева Криниця, Богданове джерело] / Наталя Писарева // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 23 жовт. (№ 43). – С. 7.

**1094. Писарева, Н.** Про звитягу та любов – скелі, гори та яри у легендах Черкащини : [Дівич гора, с. Сахнівка Корсунь-Шевченків. р-н ; Гулий яр, с. Кищенці Маньків. р-н ; скеля Родіонова, поблизу Буц. ГЕС Маньків. р-н ; Богданова гора, м. Чигирин] / Наталя Писарева // Нова Молодь Черкащини. – 2019. – 4 груд. (№ 49). – С. 7.

\* \* \*

**1095. Чех, А.** Район «Д» : [роман] / Артем Чех. – Чернівці : Меридіан Черновіц, 2019. – 320 с.

*Автобіогр. роман про мешканців мікрорайону «Д» м. Черкаси. Про роман – 4-а с. обкл.*

**1096. Теліженко, О.** Золотоноші : [вірш] // Теліженко О. ...до себе іду : [поезії]. – Черкаси, 2012. – С. 57.

### **Письменники, імена яких пов'язані з краєм**

**1097. Троє черкаських письменників претендують на престижну премію** : [про письменників : і. Карпу, уродженку м. Черкаси, А. Чеха, уродженця м. Черкаси, О. Луцевську, уродженку

м. Тальне] / за інформацією VIKKA.UA // Акцент. – 2019. – 6 нояб. (№ 45). – С. 7.

**1098. Василенко, М. Г.** Плин Золотони : вірші, поезопроза / Михайло Василенко. – Чернівці : Букрек, 2019. – 169, [6] с. : іл.

*Автор – уродженець с. Дробиці Золотоніс. р-ну. Про нього – с. 167–169.*

**1099. Карпа, І.** «Це не лише про Париж» : відома письменниця з Черкас розповіла про нову книгу : інтерв'ю з Іреною Карпою, уродженкою м. Черкаси / [Любов Базів ; ukrinform.ua] / 7 днів Черкаси. – 2019. – 9 жовт. (№ 41). – С. 16.

**1100. Квятковська, О.** Екватор промотору Макса Кідрука проліг через Черкаси : [письменник М. Кідрук на третьому Черкас. кн. фестивалі] / Ольга Квятковська // Черкас. край. – 2019. – 13 листоп. (№ 49). – С. 8.

**1101. Паниченко, Л.** Не сполохни любов, не сполохни : [поезії] / Людмила Паниченко. – Київ : УкрІНТЕІ, 2005. – 88 с.

*Автор – уродженка м. Чигирин. Про неї – с. 3–4, 4-а с. обкл.*

**1102. Поліщук, В.** Коли народився Михайло Старицький? : [дата народження М. Старицького 14 листопада 1839 року] / Володимир Поліщук // Світлий шлях. – 2019. – 7 листоп. (№ 45). – С. 3.

**1103. Балякіна, Т.** Творчість за ґратами : Роман Суценко розповів, що допомогло вижити в російській тюрмі : [Р. Суценко, журналіст, уродженець м. Черкаси] / Тетяна Балякіна // 7 днів Черкаси. – 2019. – 16 жовт. (№ 42). – С. 13.

**1104. Письменник з Черкас став лауреатом престижної премії** : [А. Чех, уродженець м. Черкаси – лауреат Літ. премії ім. Джозефа Конрада] / за інформацією сайту «VIKKA» // 7 днів Черкаси. – 2019. – 20 листоп. (№ 47). – С. 16.

**1105. Морозова, В. А.** Полян-Пилип Сергійович Юрик – український письменник і журналіст родом із с. Баландине : [с. Баландине Кам'ян. р-ну] / В. А. Морозова // Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали II-ої Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, 10-11 жовт. 2019 р. / Ін-т історії НАН України, Нац. спілка краєзнавців України, Держ. архів Черкас. обл. [та ін.] ; [упоряд. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан]. – Черкаси, 2019. – С. 147–149.

## Тарас Шевченко

**1106. Художній світ Тараса Шевченка і сучасність** : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Черкас. облдержадмін., Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 494 с. – Містить бібліогр.

**1107. Шевченківська енциклопедія.** Літературні твори / [НАН України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка] ; під заг. ред. М. Г. Жулинського. – Київ : Імекс ЛТД, 2016. – 895 с. : іл. – Містить бібліогр. – Хронол. покажч.: с. 849–858.

**1108. Сокур, В.** «Гайдамаки» Тараса Шевченка / В. Сокур, Ю. Сокур // Добридень. – 2018 – 2019. – № 30/31. – С. 23–24.

**1109. Карпінчук, Г.** Шевченкові вчителі – священно- і церковнослужителі / Галина Карпінчук // Художній світ Тараса Шевченка і сучасність : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Черкас. облдержадмін., Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси, 2019. – С. 51–65.

**1110. Танана, Р.** Федір Павлович Матушевський і Шевченкова могила / Раїса Танана // Художній світ Тараса Шевченка і сучасність : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Черкас. облдержадмін., Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси, 2019. – С. 441–449.

**1111. Осипенко, О.** Творець Шевченкіани : [жит. шлях автора понад тридцять пам'ятників Т. Шевченку Каленика Мефодійовича Терещенка, уродженця с. Попівка Звенигород. р-ну] / Ольга Осипенко // Культура і життя. – 2019. – 30 серп. (№ 34/35). – С. 10–11.

**1112. Слідчо-наглядові справи Тараса Шевченка** : корпус док. (1847–1859) : метаграф. тексти / [НАН України, Ін-т історії України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка та ін. ; упоряд. Г. Боряк, Л. Демченко, В. Шандра ; відп. ред. В. Смолій]. – Київ : Арій, 2018. – 749, [1] с.

*Населені пункти Черкащини – див. географ. покажч. с. 659–664.*

**1113. Поліщук, В.** Оповідання Володимира Штангея «Злотий» як один із перших художніх творів малої форми про Тараса Шевченка / Володимир Поліщук // Художній світ Тараса Шевченка і сучасність : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Черкас. облдержадмін., Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси, 2019. – С. 250–257.

**1114. Ярмоленко, Н.** Вишивана Шевченкіана (на матеріалі експонатів Музею рушника Черкаського національного університету) / Наталія Ярмоленко // Художній світ Тараса Шевченка і сучасність : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Черкас. облдержадмін., Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси, 2019. – С. 405–417.

**1115. Хмельковський, Л.** Агата. Із життя Тараса Шевченка на засланні : кіносценарій / Лев Хмельковський. – Львів : Свічадо, 2019. – 68 с. : іл.

*За цим сценарієм було створено радіовиставу Черкас. телерадіокомпанією «Рось».*

**1116. Брижицька, С.** Історія Тарасової гори у фотографіях / Світлана Брижицька // Художній світ Тараса Шевченка і сучасність : зб. пр. Всеукр. (40-ї) наук. Шевченків. конф., Черкаси, 17-18 квіт. 2019 р. : до 205-ї річниці з дня народж. Т. Шевченка / Черкас. облдержадмін., Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України [та ін.] ; [відп. ред. В. Т. Поліщук]. – Черкаси, 2019. – С. 466–478.

## Зміст

Від укладача.....	3
Загальні праці про область. Міста і села краю. Адміністративно-територіальний поділ.....	4
Краєзнавство. Пам'ятки історії і культури. Історико-культурні заповідники. Археологія. Етнографія.....	4
Історія.....	7
Історія краю до 1917 року.....	8
Черкащина у 1918–1931 рр.....	9
Голодомор 1932–1933 рр.....	9
Друга половина ХХ ст.–ХХІ ст.....	10
Історія міст і сіл Черкащини.....	11
Громадсько-політичні, історичні та військові діячі, імена яких пов'язані з краєм.....	13
Природа. Екологія.....	14
Економіка області.....	15
Промисловість. Транспорт. Комунальне господарство. Торгівля.....	15
Сільське господарство.....	16
Охорона здоров'я.....	18
Фізична культура і спорт.....	19
Суспільно-політичне життя області.....	19
Державна влада і управління.....	20
Об'єднані територіальні громади Черкащини.....	20
Участь черкащан в АТО, ООС.....	21
Релігія.....	22
Наука. Освіта.....	24
Діячі освіти і науки, імена яких пов'язані з краєм.....	26
Культура.....	27
Засоби масової інформації.....	29
Мистецтво. Черкащина у творах мистецтва.....	30
Діячі культури і мистецтва, імена яких пов'язані з краєм.....	33
Літературне життя.....	33
Черкащина в літературних творах. Фольклор.....	35
Письменники, імена яких пов'язані з краєм.....	35
Тарас Шевченко.....	37

Бібліографічне видання

**ЛІТЕРАТУРА ПРО ЧЕРКАСЬКУ ОБЛАСТЬ  
ЗА ІV КВАРТАЛ 2019 РОКУ**

*Бібліографічний покажчик*

Укладачка  
**Демченко** Людмила Тимофіївна

Відповідальна за випуск **Л. П. Капкаєва**

Редагування, комп'ютерне опрацювання **Л. Я. Радиш**

---

Формат 60x84/16

Видавець і виготовлювач  
Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова бібліотека  
імені Тараса Шевченка»,  
вул. Байди-Вишневецького, 8, м. Черкаси, 18001

---

Підписано до друку 23.01.2020. Тир. 35. Ксерокс ОУНБ імені Тараса Шевченка